Govor predsjednice Europskog parlamenta Roberte Metsole na službenom sastanku Europskog vijeća održanom 24. ožujka 2022. u Bruxellesu

Ovo je naš trenutak: obraćanje predsjednice Metsole liderima EU-a

Dragi Charlese, draga Ursula, *cher* Emmanuel, dragi prijatelji,

invazija na Ukrajinu sve je promijenila, za sve nas. To znači da je sada ugroženo sve ono što branimo i promičemo diljem svijeta kad je riječ o našem načinu života i našim europskim vrijednostima. Europa mora pokazati da je dorasla situaciji ako želimo osigurati da ta situacija ne utječe i na budućnost sljedeće generacije. Ovo je naš trenutak.

Ponosna sam na reakciju Europe koja je poslužila kao primjer, kako pružanjem pomoći Ukrajini tako i pozivanjem Kremlja na odgovornost. Ponosna sam na globalni savez koji smo izgradili. Svjetski poredak utemeljen na pravilima i dalje je snažan – Putin je pogrešno procijenio ne samo ukrajinsku hrabrost i otpor, već i snagu demokratskog poretka. Naše je rasprave u osnovi pogrešno shvatio kao slabost i sada će to iznimno skupo platiti.

Više nego ikad prije Ukrajina sad Europsku uniju doživljava kao svoj cilj – svjetlo u tami – i stoga moramo odgovoriti iskreno, ali i pružajući nadu koja je toj zemlji beskrajno potrebna. Naravno, svaka zemlja mora slijediti svoj vlastiti put, koji može biti složen, no europska budućnost Ukrajine ne bi trebala biti upitna. Isto tako, dugujemo i jasnoću zapadnom Balkanu.

Nedavne ruske prijetnje Bosni i Hercegovini jasno pokazuju da je Putin spreman nastaviti svoju destruktivnu kampanju i na zapadnom Balkanu.

Milijuni ljudi pobjegli su iz Ukrajine. Milijuni su pak interno raseljeni te se očekuje da će krenuti u Europu. Moramo biti spremni i, što je još važnije, voljni učiniti sve što je potrebno kako bismo onima koji pristižu na naše granice osigurali budućnost bez straha. Moramo predvoditi te napore. Lice Europe koje moramo pokazati treba biti odraz naših otvorenih srca i domova, opipljiv izraz našeg europskog načina života: moramo istovremeno biti snažni i suosjećajni.

No i dalje moramo biti na oprezu. Previše ranjivih osoba, uglavnom žena i djece, izloženo je riziku od iskorištavanja ili još gorim rizicima i zato moramo osigurati pravne instrumente kojima možemo utvrditi tko se nalazi na našim granicama.
To podrazumijeva intenziviranje rada na donošenju predloženih propisa. Možemo pronaći rješenja. U svim svojim razgovorima s mnogima od vas primijetila sam spremnost i razumijevanje činjenice da se svijet promijenio i da se stoga i mi moramo promijeniti. Sljedeći mjeseci bit će ključni, a Europski parlament bit će konstruktivan i pragmatičan partner. Aktivacija Direktive o privremenoj zaštiti bila je dobar korak, ali znamo da to neće biti dovoljno.

Želim naglasiti da Europski parlament dijeli iste ciljeve i želi pronaći rješenja za zajedničke izazove s kojima se suočavamo.

Ovo je prilika da pronađemo praktična i izvediva rješenja za predmete u području azila i migracija koji su predugo blokirani. Vrijeme je da ojačamo naše jedinstvo prije nego što dođemo u bezizlaznu situaciju i budemo primorani izaći pred građane s izgovorima o tome zašto nismo uspjeli.

Isto vrijedi i za vladavinu prava. Možemo pronaći rješenje za budućnost. Naš europski način života, u kojem želi sudjelovati i Ukrajina, temelji se na odlučnoj obrani vladavine prava, pravde i jednakih mogućnosti. Ne smijemo izgubiti iz vida zašto se Ukrajina toliko zalaže za pristupanje Uniji. Taj je projekt vrijedan borbe zbog naših zajedničkih vrijednosti.

O sigurnosti: Putin je ubrzao ovu raspravu za cijeli jedan naraštaj. Naš način razmišljanja sada je bitno različit. Ugroženi smo i moramo se dodatno zbližiti te povećati svoje nacionalne doprinose i učinkovitije iskoristiti naš zajednički proračun EU-a. Razmotrimo neiskorištena sredstva i preusmjerimo ih u područja u kojima su najpotrebnija.

Ne možemo govoriti o sigurnosti, a da pritom ne spomenemo i **sigurnost opskrbe hranom**. Moramo se pripremiti za sljedeću krizu pred našim vratima i pronaći način da zaštitimo naše opskrbne lance, naše poljoprivrednike i naše građane.

O energiji: Želim istaknuti važnost usklađivanja ukrajinske i moldavske elektroenergetske mreže s našom. To je konkretan rezultat koji smo postigli zahvaljujući iznimnim naporima svih uključenih strana koje su pokazale da su dorasle izazovu. Također valja pohvaliti stalnu potporu koju susjedne države članice pružaju kako bi osigurale protok plina prema istoku do Ukrajine, čime se pokriva trećina ukrajinskih potreba za plinom.

Istodobno cijene energije diljem Unije rastu i želim izraziti potporu inicijativama koje su predstavili mnogi od vas, a u kojima se traži koordinirani pristup.

Europski parlament također pozdravlja novi prijedlog Komisije kojim se nastoji osigurati da se zalihe plina u EU-u obnove na 80 % kapaciteta prije sljedeće zime s pomoću mehanizama zajedničke nabave, obaveznih strateških zaliha i dodatnih mjera solidarnosti. Države članice i Komisija trebale bi znati da je Parlament spreman bez odgode razmotriti taj prijedlog s obzirom na hitnu prirodu situacije u kojoj se nalazimo. Mi smo spremni.

Moramo hitno raditi na diversifikaciji naših izvora energije kako ne bismo ovisili o Rusiji. Naš dugoročni cilj mora biti nulta stopa uvoza ruskog plina. Znamo da se to ne može postići preko noći, ali to je jedino dugoročno rješenje.

Iako smo ambiciozno krenuli s planom „spremni za 55 %", sada moramo djelovati još brže, a ne sporije, jer se radi o našoj sigurnosti i neovisnosti te o klimatskim pitanjima.

Naposljetku, dopustite mi da se kratko osvrnem na potrebu za podupiranjem obnove Ukrajine. Unija može biti predvodnica u tom području, kao što je to bila pri stvaranju posebnog fonda solidarnosti za Ukrajinu. Napori Grčke i Italije, odnosno njihovo obećanje da će ponovno sagraditi kazališta i bolnice u Mariupolju, pružaju nam ne samo konkretne rezultate već i nadu.

Upravo je nada ono što Ukrajini treba kako bi opstala. Vjera u Europu. Vjera u pobjedu nad Putinovim golemim ratnim strojem.

Hvala.